

«Νομιμότητα» και υποκρισία

Γράφουν
οι Τάσος Μπαρμπούτης, Κώστας Γκούμας

Πολλή συζήτηση γίνεται τον τελευταίο καιρό (ιδιαίτερα με την ενεργειακή κρίση και τον πόλεμο στην Ουκρανία) για τα έργα Αχελώου, την ανάγκη μεταφοράς νερού στον θεσσαλικό κάμπο, την παραγωγή υδροηλεκτρικής ενέργειας κ.λπ.

Για κάποιους πολιτικούς που ταλαντεύονται εάν θα ολοκληρώσουν ή όχι τα έργα, ιδιαίτερα για εκείνους που επί χρόνια έκαναν σημαία την αντίθεσή τους σε αυτά, παρατηρούμε ότι η συνήθης επωδός είναι οι αποφάσεις του ΣτΕ και η «νομιμότητα».

Για παράδειγμα ο πρωθυπουργός κ. Κυρ. Μητσοτάκης πριν τις εκλογές, αλλή και κατά το πρώτο διάστημα της θητείας του, δεν δίσταζε να υπερασπίζεται τη σκοπιμότητα των έργων και να δεσμεύεται ότι αυτά θα προχωρήσουν από την κυβέρνησή του. Όμως, πριν λίγους μήνες στη ΔΕΘ αναφέρθηκε σε «συνταγματικές» δυσκολίες και (κρίνοντας συνολικά την ουσιαστική απραξία κατά τα τρία χρόνια της θητείας του), οι δηλώσεις αυτές δεν ήταν τυχαίες.

Ανάλογες αντιφάσεις παρατηρήθηκαν και στον ΣΥΡΙΖΑ. Κατά την πρώτη περίοδο της κυβερνητικής τους θητείας (Δεκέμβριος 2015), μέσω του αρμόδιου υπουργού κ. Σπίρτζη, διαβεβαίωναν τη Βουλή ότι θα προχωρήσουν τα έργα Αχελώου.

Η πίεση όμως που ασκήθηκε στο εσωτερικό του κόμματος για ακύρωση όλων των έργων Αχελώου (συμπεριλαμβανομένου του ΥΗΕ Μεσοχώρας) υπήρξε ιδιαίτερα ισχυρή. Τελικά αποφάσισαν να κάνουν «κωλοτούμπα» για τη Μεσοχώρα (στην οποία από την «κατεδάφιση» έφθασαν στην αδειοδότηση το 2017), όμως, για να περιορίσουν τις εσωτερικές αντιδράσεις, απογείωσαν τη ρητορική τους «κατά της εκτροπής», την οποία θεωρούν «παράνομη» (σημ.: τη Μεσοχώρα, παρά τις ακυρωτικές αποφάσεις του ΣτΕ, τη θεωρούν «νόμιμη»!).

Συνοπτικά, το τελευταίο διάστημα ο ΣΥΡΙΖΑ πολιτεύεται με τη σημαία της «νομιμότητας» (δες δήλωση βουλευτή του στην πρόσφατη σύσκεψη της ΠΕΔ Θεσσαλίας). Το γεγονός ότι ο ίδιος αυτός βουλευτής λίγα χρόνια πριν (δες ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ, 30/8/2017), ανήκοντας σε άλλον πολιτικό σχηματισμό, είχε τοποθετηθεί απερίφραστα «υπέρ» των έργων που τώρα αμφισβητεί τη νομιμότητά τους, αυτό ανάγεται σε συζήτηση για την πολιτική και προσωπική του αξιοπιστία, στην οποία δεν θα εμπλακούμε.

Λίγες παρατηρήσεις για τη «νομιμότητα», μία έννοια που χρησιμοποιείται ευκαιριακά, επιλεκτικά και με συγκεκριμένη σκοπιμότητα.

1. Οι αποφάσεις του ΣτΕ για την εκτροπή Αχελώου, που επανειλημμένα διέκοψαν την κατασκευή των έργων, είναι άραγε «αποδεκτές» από τους πολίτες, από τον νομικό κόσμο, ακόμη και από τους πολιτικούς;

Επιλέξαμε δύο απόψεις πάνω σε αυτό:

Ο Κων/νος Μητσοτάκης σε συζήτηση επερώτησης της ΝΔ προς την κυβέρνηση Σημίτη στη Βουλή, 18 Φεβρουαρίου 2002, ισχυρίστηκε: «...οι παρεμβάσεις του ΣτΕ...είναι πολλές φορές ανεπίτρεπτεςιδιαίτερα στην ερμηνεία του Συντάγματος που αναφέρεται στην προστασία του περιβάλλοντος....».

Ο έγκυρος νομικός, ο οποίος ως «Όμηρος» αρθρογραφεί στην ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ Λάρισας, αναφέρει: «...θεσμικές παρεκκλίσεις και ακλόνητες πεποιθήσεις προσώπων που έχουν εξουσία, οδήγησαν σε αδιέξοδο την υπόθεση των έργων στον άνω Αχελώο. Υπάρχουν πάντοτε δρόμοι που οδηγούν την προσωπική άποψη, όσο και αν αντιστρατεύεται τον νόμο... και την κοινή λογική, να περιβάλλεται νομικό ένδυμα... Εδώ εντάσσονται οι

αναφέρεται στην προστασία του περιβάλλοντος....».

Ο έγκυρος νομικός, ο οποίος ως «Όμηρος» αρθρογραφεί στην ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ Λάρισας, αναφέρει: «...θεσμικές παρεκκλίσεις και ακλόντες πεποιθήσεις προσώπων που έχουν εξουσία, οδήγησαν σε αδιέξοδο την υπόθεση των έργων στον άνω Αχελώο. Υπάρχουν πάντοτε δρόμοι που οδηγούν την προσωπική άποψη, όσο και αν αντιστρατεύεται τον νόμο... και την κοινή λογική, να περιβάλλεται νομικό ένδυμα... Εδώ εντάσσονται οι πολλές αποφάσεις του ΣτΕ για Αχελώο...».

Συμμεριζόμαστε απόλυτα τις παραπάνω απόψεις. Και μάλιστα, προσχωρώντας, προς στιγμήν, στη λογική ορισμένων ότι τα έργα Αχελώου είναι «παράνομα», θα υπενθυμίσουμε ότι, όταν οι πολιτικοί μας το θέλουν, ακόμη και τις παρανομίες μπορούν να νομιμοποιήσουν και το ΣτΕ βρίσκει τρόπους «συνταγματικά» να τις επικυρώσει.

Πόσες φορές άραγε, όλες οι κυβερνήσεις, δεν νομιμοποίησαν εξόφθαλμες πολεοδομικές παραβάσεις (π.χ. ημιυπαίθριοι χώροι) ψηφίζοντας νόμους, οι οποίοι κρίθηκαν «συνταγματικοί» από το Ανώτατο Δικαστήριο;

Μήπως αυτό έγινε για εξυπηρέτηση πελατειακών στόχων; Μήπως εξυπηρετούσε εισηπρακτικούς σκοπούς; Μήπως και τα δύο μαζί καθαγίασαν τις «παρανομίες»;

2. Ως γνωστόν, το 2009 έγινε η τελευταία διακοπή εργασιών στα έργα λόγω ΣτΕ και έκτοτε οι διαδοχικές κυβερνήσεις τα έχουν εγκαταλείψει! Στο μεταξύ, με το «μπάζωμα» του ποταμού από τα προφράγματα της Συκιάς, δημιουργούνται ανυπέρβλητα οικολογικά προβλήματα αλλά και επικίνδυνες καταστάσεις υπό την απειλή έντονων πλημμυρικών φαινομένων.

Και το ερώτημα είναι: Αυτή η αγνόηση των κανόνων διαχείρισης υδάτων της Ευρωπαϊκής Οδηγίας από τις κυβερνήσεις, αλλά και των Υπουργικών αποφάσεων που οι ίδιοι έχουν εκδώσει, κατά πόσο συμβαδίζει με την περίφημη «νομιμότητά» τους; Επιπλέον, μήπως όλα αυτά συνιστούν παράβαση καθήκοντος, και μάλιστα καραμπινάτη, από τους διαχειριστές της εξουσίας;

3. Στις Υπουργικές Αποφάσεις που προαναφέραμε για έγκριση των Σχεδίων Διαχείρισης Υδάτων και προστασία των υδάτινων οικοσυστημάτων, σχετικά με τον Πηνειό και τους παραπόταμούς του, καταγράφεται η παράνομη απόληψη τεράστιου όγκου υδάτων (ύψους 100 εκατ. κυβικών μέτρων !!), που υποβαθμίζει και καταστρέφει τα οικοσυστήματα, μια πραγματικότητα που βιώνουμε συστηματικά (εδώ και πολλά χρόνια) κάθε καλοκαίρι. Ομοίως οι αντλήσεις υδάτων από υπόγειους υδροφορείς, απαγορεύεται να γίνονται από μόνιμα υδατικά αποθέματα, κάτι όμως που κατά κόρον και ανεξέλεγκτα συμβαίνει στη Θεσσαλία.

Είναι λοιπόν «νόμιμη» η μη εφαρμογή αυτών των αποφάσεων από τα όργανα της πολιτείας που είναι εντεταλμένα για την τήρηση των κανόνων διαχείρισης των υδάτων;

Και όλοι εκείνοι που υποκριτικά επικαλούνται τη «νομιμότητα», που μοιράζουν δεξιά και αριστερά, όπως τους βολεύει κάθε φορά, χαρακτηρισμούς για «παράνομα» έργα, άραγε τι έπραξαν κατά τη διάρκεια της θητείας τους για τα θέματα που προαναφέραμε;

Και για να κλείσουμε, η εφαρμογή των νόμων και βεβαίως η τήρηση των κανόνων στο κρίσιμο για τη ζωή μας ζήτημα της διαχείρισης των υδάτων δεν προσφέρεται σαν εργαλείο εξαπάτησης της κοινής γνώμης, όπως, ανεύθυνα και με περίσσεια υποκρισίας, το χρησιμοποιούν ορισμένοι πολιτικοί και κυβερνήσεις, θεωρώντας ότι οι πολίτες τρώνε κουτόχορτο...

***Ο Τάσος Μπαρμπούτης είναι πολιτικός μηχανικός, μέλος Δ.Σ. ΕΘΕΜ, πρ. γραμματέας ΤΕΕ/ΚΔΘ, μέλος Ε.Δ.Υ.ΘΕ.**

***Ο Κώστας Γκούμας είναι γεωπόνος, πρ. δ/τής Εγγείων Βελτιώσεων, πρ. πρόεδρος ΓΕΩΤΕΕ/Κεντρικής Ελλάδας, μέλος Ε.Δ.Υ.ΘΕ.**